

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder. — Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Jansse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Afgeleverd bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. Schilder, Vloedijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes. Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOES.

Abonn.: f 4.— per halfj., buitenl. f 10.— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: Geen „duizendjarig rijk“. — Uit de Schrift: Hoe zullen wij ontvlieden..... (Hebr. 2:3). — Kerkelijk leven: Samenspreking met Deputaten van de Chr. Geref. Kerken. „De techniek van het bezwaard zijn“. Gehaat, apart gezet, gesmaad, uitgeworpen. Weenen om verzegeling. „Offermaal“. Voor het laatste: „Ezau“. Nog-

maals: de meening van ds J. Bosch. Emigranten van de „Johan van Oldenbarnevelt“. — Opvoeding en Onderwijs: De puberteitsperiode. — Jeugdleven: Congressen. — Aan een jongeren tijdgenoot: Laet Paulus' „parel“ in de keten (Over de liefde). — Kerknieuws.

natie plus de bekeerde heidenen samen) die boom zijn, nu ineens ons vertellen zou, dat God straks die nieuwe takken weer eens van den boom afhaalt, of ze tot een aparten, tweeden boom maakt, om dan weer prompt met den ouden boom (van Israël's natie) voor den dag te komen. Die „móóie“ Abrahamskinderen! Alsof God dat vleesch-en-bloed, dat zijn dienst nu eenmaal gedaan heeft, weer als zoodanig op laat poetsen, om te paradeeren als „het oude volk“ tegen den horizon van de ten avondstond gebrachte wereld. Alsof Paulus, die eerst „betoogd“ heeft: denk eraan, God, die van zijn beloften niet afwijkt, heeft aan één boom zijn hart verpaid, en het blijft dus bij één enkel boom, achteraf toch nog zou in het ongelijk worden gesteld, doordat de Openbaring, nog net tegen het einde van den bijbel, zou verkondigen: en toch worden het straks weer „fijn“ twee boomen: een Joden-boom plus een heidenboom, of anders een boom, waaraan de alre waardevolste en te nieuwe takken ineens weer als minderwaardige, als tweede-rangs-takken het zouden moeten afleggen tegen die oude takken. Neen, het blijft er bij: wat oud is en verouderd, is nabij de verdwijning; Gods gedane zaken nemen geen keer.

Geen „duizendjarig rijk“

HOOFDARTIKEL

We zijn niet van plan, hier een beschouwing te geven over de leer van het „duizendjarig rijk“. Het zoogenaamde „chiliasme“, lievelings-thema voor vragenbus-correspondenten, zou ons zooveel tijd nemen ingeval van een serieuze bespreking, dat we wel gedurende eenige maanden ons schrap zouden moeten zetten.

We zullen ons dan ook niet lang ophouden met de beroemde vraag, wat het getal „duizend“ betekent. Zonder hier ook maar even „bewijzen“ te geven voor mijn meening — of een reeks vragen uit te willen lokken — spreken we als onze stellige meening uit, dat „duizend“ een zinnebeeldig getal is in Openb. 20; dat de periode, die met de „duizend“ jaren is aangeduid (of getypeerd) is begonnen, niet met Constantijn den Groote (of een soortgelijke Pyrrhus-overwinnings-figuur van de Kerk), maar met het zeer „gelukkige“ jaar onzes Heeren, dat aangebroken is met het Pinksterfeest, waarvan Hand. 2 ons het christelijke verhaal doet. Op den dag van dat beslissende Pinksterfeest bracht God de evangelische boodschap voor het eerst weer naar de groote, breede wereld; op dien blijden dag begon de ruiter op het „witte paard“ te rijden met het eeuwige evangelie, om „te overwinnen“; op dien dag zette de periode zich in, die met een op andere verhoudingen wijzend (ook) symbolisch getal wordt aangeduid als de periode van 3½ jaar, of 42 maanden, of 1260 dagen. De met het getal van „1000 jaren“ aangeduide wereldperiode omsluit het laatste bedrijf der wereldgeschiedenis; dat betekent dus: begonnen met het Pinksterfeest, eindigt ze eenmaal met Christus' wederkomst. Het is dus de bedoeling van het Nieuwe Testament; dat wil zeggen: als ge maar niet met kalenders en met kalenderjaren gaat opereeren, is dat de helft van de ééne periode der wereldgeschiedenis; daarom kan, als „zeven“ het grondgetal is, de heele wereldgeschiedenis als geschiedenis van Gods rustigen en gereed komenden (zijn zevental) bereikenden) ongestoorden voorzienigheidsgang worden aangeduid met „zeven jaren“, en kan de periode van het Nieuwe Testament (Pinkster tot wederkomst) als „3½“ jaar worden aangeduid. Dezelfde periode is dus, gezien als halve wereldtijd-van-God-in-Christus met „3½“, en, beschouwd als in zich zelf afgerond geheel ook met „1000“ gesymboliseerd; het laatste getal wijst er dan op, dat Christus Jezus, aan Wien God de macht over heel de wereld toegekend heeft, en die zijn zegetocht met het witte Evangeliepaard begonnen is na Handelingen 2, heelemaal kant en klaar komt; zijn dagen worden niet halverwege afgebroken; zijn werk loopt niet in een torso, maar in een volledig afgewerkt kunststuk van architectonische zuiverheid uit; weshalve dan ook aan het eind van zijn „duizend“ jaar — dat mooie ronde getal van 10 maal 10 maal 10 — die nieuwe stad daarginds ligt te schitteren in de zon van God-en-het-Lam, de stad, die „vierkant“ ligt, carré, vierkant, gegaddeerd, „all round“; dat betekent allemaal hetzelfde, zooals we verleden jaar, na den Hoogeschooldag 1950, in ons blad hebben aangewe-

zen. Christus quadreert zijn hemelstad; vandaar dat mooie ronde getal; Hij neemt „zijn tijd eraf“.

Maar dit blijve verder rusten.

Het gaat ons ditmaal om iets anders. We stellen de vraag: hoe komen we er toch zoo toe, al maar te spreken van een duizendjarig RIJK?

Neen, ik bedoel niet te vragen, hoe we aan die beeldspraak van een zooveel-jarig rijk gekomen zijn; want dat zal wel liggen aan de nawerking van de eeuwerlang gevolgde, maar door onze huidige gereformeerde exegeten losgelaten exegese van de Apocalypse. Plus aan de vele ontwerpen, die ten aanzien van het toekomstbeeld door de chiliassten gemaakt zijn. Chiliassten gelooven namelijk aan een werkelijk RIJK van duizend jaar; daarin zal dan, volgens hun meening, zich een heel nieuwe en ongedachte, tegenover vroegere toestanden geheel anders ingerichte „bedeeling“ zich voordoen; een soort van gouden eeuw, waarna dan nog een korte, hevige verdrukking volgt, terwijl dan daarna het einde komt. In deze kringen wordt inderdaad van een RIJK gesproken, en ook aan een RIJK gedacht; meestal ziet men dan Israël, de natie, weer tot bloei komen en tot pacifische heerschappij (alsof God den wagen ooit terug doet rijden, en aan een natie, die als natie afgedaan heeft voor een kerkvergadering onder haar voorgang, weer aparte onderscheidingen ging uitreiken, die geen enkelen zin meer hebben voor de verbreiding van het evangelie onder de thans gelijk gerechtigde naties; het Pinksterfeest betekent immers, dat het evangelie niet langer zich tot één natie beperkt, maar dat het uit ALLE taal en tong en volk en natie zijn kinderen wint).

We kunnen dus ons door zulke chiliasistische constructies niet een bepaalden kant uit laten dringen. We moeten ze terdege controleren; en als niet de Schrift zelf bewijst, dat ze gelijk hebben, moeten we ons niet op slechtouw laten nemen voor toch nog het chiliasistisch hoofdthema, door in zekere slordigheid of onbedachtzaamheid nog maar altoos een spraakgebruik (van een RIJK) te volgen, dat juist het punt raakt, waarop alles aankomt: is er nu een apart „rijk“ van een eigen structuur, ja of neen?

Dan antwoorden we: de Schrift zelf leert van een „rijk“ van zooveel jaren, dat een in zichzelf onderscheidbaar afgesloten geheel zou vormen, niets. Van een „itineratie“, een terug-laten-rijden van den wagen-des-heils, waardoor Israël's „natie“ als natie (bekeerde natie, goed, maar dan toch natie) nogmaals naar voren treden zou, wordt niets geleerd. Er is ook niet de minste reden, om aan te nemen, dat dezelfde Schrift, die eerst, in Rom. 9—11, uitvoerig „betoogen“ kwam, dat de ééne boom van Israël door God niet omgekapt is, doch is blijven staan, en dat daarom bekeerde heidenen op dien ouden boom zijn geënt als nieuwe loten, zoodat thans WIJ (d.w.z. de bekeerde kinderen van Israël's

De gedachte van een apart, op aarde zichtbaar rijk, met hier beneden waarneembare volkomen nieuwe inrichting, wordt dan ook bepaald afgesneden. Want Openbaring 20 vertelt niet, wat op aarde, onder de wolken, maar wat in de wereld-der-dooden, achter de wolken dus, gebeurt. De tijd van de „duizend jaar“ is precies dezelfde, als de periode, waarover in de vorige hoofdstukken der Apocalypse geschreven is. Alleen dit verschil is er: eerst zagen we, hoe hier beneden, onder de wolken, de kerk verdrukt wordt: de antichrist! Ze lijdt onder vervolging, onder boycott, en onder wat al smaadt niet. Maar daarom wordt nu, vóór het scheiden van de markt, vóór de afsluiting van het laatste bijbelboek, aan de lezers ervan gezegd: maar bekijkt de zaak nu ook eens van den anderen kant, en gunt u hier een blik „achter de schermen“, d.w.z. achter de wolken; dan zult ge zien: die hier beneden verdrukt worden en in de goot getrapt, die hier als aller afschrijpsel worden weggestopt in een schandegrav, of onbegraven blijven liggen, die hebben toch achter de wolken trónen; en ze heerschen; en hun wordt heerschappij gegeven, net zooals aan den Menschenzoon zelf in Dan. 7:13 de heerschappij gegeven wordt. De kerk is hier kerk „onder het kruis“; maar dadelijk nadat de martelaren hun loop voleindigd hebben, in de crematoria of op de dronkemansfeesten van het Beest, hebben ze toch dadelijk „heerschappij“ hierboven. Niet maar af en toe, neen, neen, gedurende heel de „duizend jaar“ der laatste bedeeling staan de zaken zóó: schande en eer-verlies beneden, maar een vast koningsrecht en -geluk hierboven.

Heeft het u nooit getroffen, dat Openbaring 20:1 — 6 het alleen maar over „zielen“ heeft, d.w.z. over afgestorvenen? En over wat er gebeurt in de voor ons onzichtbare doodenwereld? In de hel, en in den hemel, die beide nog maar in hun „voorloopigen“ toestand zijn? De „hel“ heet (vs 1) „afgrond“; dat is niet hetzelfde als „poel des vuurs“; die laatste benaming krijgt de hel ná Christus' wederkomst, maar die eerste heeft ze in den toestand, daaraan voorafgaande: daar is de demonenmacht, daar zijn ook de niet in Jezus ontalpenen. En in vs 4—6 wordt gesproken over den hemel, ook dien dan beschouwd naar zijn voorloopigen toestand (er zijn nog geen complete mensen, met hun lichaam, zooals na